

Beytüşşebap İşkence Raporu-2001

Mazlum-Der Yöneticileri 20 Temmuz'da meydana gelen köy boşaltma olayını incelemek için Beytüşşebap'a gitti. Köylülerle konuştu. Sonuçta ağır bir işkence raporu ortaya çıktı.

Konu :

Şırnak ili Beytüşşebap ilcesine bağlı Ortalı (Bezil), Ilıcak (Germav), Dağaltı (Tivor) köylerine baskın düzenlendiği, 24 kişinin gözaltına alındığı baskılar sonucu 20 temmuz 2001 tarihinde köylülerin köylerini boşaltmak zorunda kaldığı içerikli İHD Van şubeye yapılan başvuru, kamuoyu ve basında yer alan gözaltına alınan mağdurlara işkence yapıldığı yönündeki bilgi ve haberler üzerine işkence iddiaları konusunda mahallinde ve olayın mağdurlarıyla yapılan görüşme sonucu anlatım, gözlem, tespit ve kanaatimizi içeren rapordur.

Olay :

İHD Van Şubesine yapılan başvuru ve kamuoyunda güncel bilgiler doğrultusunda MAZLUMDER Genel Yönetim Kurulu Üyesi ve Van Şube Başkanı Avukat Abdülbasit Bildirici, Avukat Şirin ARSLAN ve İHD Van Şube Başkanı Av. Abdülvahap Ertan'dan oluşan heyetle 30.07.2001 tarihinde Van'dan Beytüşşebap'a gidildi.

Yol boyunca ayrı, özel bir muameleye tabii tutulmadık. Ancak Şırnak ili sınırları içinde Çiğli yol kontrol noktasında aracımız, çantamız ve üzerimiz aranmak istendi . Üzerimizin aranması konusunda avukat olduğumuzu, avukatlık kanunu gereği aranmamızın yasaya aykırı olacağını belirttik.

İlgili asker "komutanımın emridir, ben savcıcı da hakimi de ararım, arıyorum da" demesi üzerine üstü ile görüşme talebinde bulunduk ve eğer arayacaklarsa bize bir tutanak vermelerini istedik. Bizimle görüşmeyi kabul eden üst rütbeli bir yetkilinin "böyle bir kanundan haberim yok, kimliklerinizi alırım, araştırırım. Avukat iseniz ve iddia ettiğiniz gibi bir kanun varsa o zaman sizi gönderirim. Ancak bu işlemlerin ne kadar süreceğini tahmin edemem" demesi üzerine, bunun aslında fiili bir engellemeye dönüştürme olabileceği düşüncesiyle durumu ilgili yasal mercilere ileteceğimizi ihtar ederek üzerimizin aranmasına müsaade etmek zorunda kaldık.

Birkaç kilometre ötedeki seyyar birliğin yaptığı yol kontrolünde de aynı problemlerle karşılaştık.

Sonuç olarak "Burası OHAL'dir, Burası dağdır, dediğiniz kanunu da duymadık. Bizi İçişleri Bakanlığı yada Milli Savunma Bakanlığı'nın tebliğ nameleri bağlar" demeleri üzerine burada da arandık.

Genel anlamda yol boyu gidişte ve dönüşte ayrı özel bir muameleye tabi tutulmamakla birlikte, Şırnak ili sınırları içinde belirttiğimiz keyfi muamelelere tabi tutulduk.

Yalnızca dönüşte Şırnak-Çukurca yol ayrımındaki kontrol noktasında da üzerimiz dahil arandık. Yetkililer avukat olduğumuzu öğrenince bilseler aramayacaklarını aradıkları için üzgün olduklarını belirttiler. Biz burada da belki aynı muameleye tabii kalacağımız düşüncesiyle avukat olduğumuzu başta belirtmemiştik.

Aynı gün saat 14.30'da Beytüşşebap Cumhuriyet Savcısının bilgisi dahilinde tutuklu bulunan 27 kişiden her üç köyün köylülerinin dahil olduğu Turan Aslan, Bahattin Aslan, Cafer Aslan, Kerim Acar, Mirza Asan, Yakup Asan ve Hekim Aslan ile görüştük.

Görüşme sırasında mağdur anlatımları

Mağdurların gözaltına alınmasından birkaç gün önce yaşanan arazi taraması ve operasyon esnasında Mağdurların köylerinin yakınında mayın patlaması sonucu bir askerin ölümü, iki askerin de yaralanması olayında patlayan mayının sanıklar tarafından araziye döşendiği, bunun delili olarak da ele geçirilen silah ve mühimmat ile sanıkların birbirini suçlayıcı ifadelerine dayanıldığı, isnat ve araştırmanın bu çerçevede yapıldığı anlaşılmıştır.

Cafer Aslan :

Ilıcak köyünden, gözaltına alınış tarihi 09.07.2001, gözaltı süresi 11 (On bir) gün. Çağrı üzerine Kerim Acar ve İsa Abi ile birlikte Beytüşşebap İlçe Jandarmaya getirildikleri, gece 23.00'a kadar dolapların arasına sıkıştırılmak suretiyle kötü muamele yapıldığı , her gelenin tekme tokat dövdüğü, sonrasında doktora götürülüp sağlam raporu aldırılarak karakola getirildikleri, Bu aşamadan sonra,

* çırılçıplak soyulmak suretiyle Filistin Askısına alındıkları , vücutlarına elektrik verildiği, makatlarına cop sokulmak suretiyle tecavüz edildiği ,

* Bu esnada çıkan dışkının zorla ağızlarına sürüldüğü/sokulduğu , ailesindeki kadınlara da böyle yapılacağı tehdidinde bulunulduğu,

* Kendisine suçlamaları kabul etmezse İnfaz (Öldürüleceği) edileceği tehdidinde bulunulduğu, kendisinin işkenceye dayanamayarak her istenileni yapmaya hazır olduğunu beyan ettiğini,

* Şırnak Alay komutanı tarafından da bizzat dövüldüğü ,işkence yapıldığı,

* Mağdur ve diğer mağdurlardan Şemsettin ABCİ ve İsa ABD'nin askeriye ait Land-Rover araca bindirildikleri ve bir miktar silah, mayın v.s nin de araçla birlikte kendi köylerine götürüldükleri, bu silah ve mühimmatın kendi bodrumlarına kolluk kuvvetleri tarafından yerleştirilmesinin akabinde yer gösterme/ele geçirme tutanağı düzenlendiği,

* Diğer aşamalarda suçlamaları kabul etmezse cezaevinde veya dışarıda kendisini öldürecekleri tehdidinde bulunulduğunu ancak kendisinin savcılık ve sorguda suçlamaları ret ile birlikte gördüğü işkenceyi yapılan tehditleri ve komplo sonucu mühimmat ele geçirmeyi detaylı olarak anlattığını savcılıkta kısmen sorguda ise nispeten daha fazlasının tutanağa geçirildiğini,

* İşkence sebebiyle bir iki gün öncesine kadar makattan kan akıttığını halen omuzlarını tam olarak kullanamadığını, omuzlarının şişkin olduğunu , sırtında işkenceden kalma ancak iyileşmeye yüz tutmuş yara olduğu,

* Kol dirsek hizalarında askı sırasında bağlamada kullanılan kayış izleri olduğu, kendisi dahil diğer mağdurlarında işkence nedeniyle halen ilaçlı tedavi gördükleri, Nazmi ABD'nin halen makattan kan akıttığı karnının halen şiş ve sert olduğu, hasta ve bitkin olduğu hususlarını beyan etti.

Yakup Asan :

Dağaltı (Tivor) köyünden. Gözaltına alınış tarihi 12.07.2001, gözaltı süresi 9 gün, kendisiyle birlikte Nahif, Mirza, Zemin, Hakki adli köylülerinin de gözaltına alındığı,

* ilk 4 gün aç ve susuz bırakıldığı , su istediğinde suyun sadece basından aşağı döküldüğü, ancak içme için su verilmediği bu süre zarfında gözleri kapalı ayakta bekletildiği,

* 4 gün sonunda kendisine ve Ahmet Asan'la "sizi yanlış getirmişler siz gidebilirsiniz"dendiği,

kapıya kadar çıkarıldıklarını bu esnada iki yetkilinin kendilerini durdurarak "siz bize gözaltındaki bazı kişileri suçlayıcı bilgiler yani birilerinin isimlerini verirsiniz sizi hemen bırakırız,yoksa tekrar alır size de kazık çıkarız" dendiği,

* Kendisinin kimseye bu haksızlığı yapamayacağını beyan etmesi üzerine, tekrar nezarete alındığı, bu süreden sonra elektrik verme, makata cop sokma, Filistin Askısı, küfür, kaba dayak, tehdit, aç-susuz bırakılma gibi sistematik işkenceye maruz kaldığı,

* Halen ilaçla tedavi gördüğü , hastalık şikayetlerinin yoğun olması nedeniyle cezaevine doktor istediği ancak doktorla görüşme esnasında rütbeli birinin de hazır bulunduğu ,

* Kendisine göz ve mimiklerle ikazda bulunulduğu, kendisinin de bunu protesto amaçlı olarak doktora tamam benim hiçbir şeyim yok, hiçbir şey anlatmıyorum dediği,

* Bu esnada cezaevi görevlisinin ilgili komutanı ikaz ettiği, hatta direnme sebebiyle durumun savcıya da cezaevi görevlisince intikal ettirildiği, Savcı ve hakimde suçlamaları ret ile birlikte gördüğü işkenceyi ve tehditleri detaylı anlattığı,

* Savcıya ifade verdikten sonra bazı rütbeli askerlerin Savcı ile odasında uzunca görüştükleri ve bu askeri yetkililerin sorgu esnasında da kendisi ile birlikte hakim huzurunda hazır olduklarını, ancak hakimin anlatımları özellikle işkence iddialarını zapta geçirdiği,

* Kendisi gibi görüştüğümüz ve görüşemediğimiz tutukluların tamamının ağır işkence gördükleri,halen ilaçlı tedavi gördükleri, kendisinin silahlı çatışmanın en yoğun olduğu dönemde değil de bölgede hemen hiçbir silahlı eylemin olmadığı,

* PKK'nın olmadığı dönemde, böyle bir işkenceye maruz kalmasının ve böyle bir suçlamaya maruz kalmasının asil amacının devletin kendilerinden artık beklentisinin kalmamasından kaynaklandığı,

* Fahri CEYLAN'ın sırtında halen işkenceden kalma bariz yara izi bulunduğu hususlarını beyan etmiştir.

Genel Anlatımlar

* Mağdurların çoğunluğunun geçici köy korucusu olduğu, olmayanların ise ailelerinin korucu olduğu, görüştüklerimiz ve görüşemediklerimiz tamamlının ağır işkence gördüğü,

* Bir askerin ölümü iki askerin de yaralanmasına sebep olan olayın kendilerine yüklenmek istendiği , silah ve mayınların kendilerinin olmadığı, bu mühimmatın askerlerce tertiplenerek önce Beytüşşebap'tan sanıkların yasadıkları yere götürüldüğü,

* Mağdurların buna itiraz ettikleri, zorla ele geçirme ve yer gösterme tutanakları tanzim ettirildiği , benzer uygulamanın her üç köyden mağdurlar için yapıldığı,

* Kolluk ifadeleri imzalatılırken ifadeyi imzalatanların bir taraftan enselerinden tuttuğunu , bir taraftan da elleriyle hayalarını sıktığını , bu koşullar altında ifade imzaladıklarını,

* İşkence görmelerine rağmen Beytüşşebap'taki tek doktor olan Abdurrahman isimli doktorun baskı nedeniyle işkenceyi belgelemekten korktuğu ,

* Mağdurların tamamına izlerin geçmesi için ilaçlar verildiği, ilaçlarını halen kullanmakta olduklarını,

* Kolluk ifadelerinin büyük çoğunluğunun kollukça yazdırılıp zorla imzalatılan ifadeler olduğunu,

* Mayın patlayan yerin köylerinin 30 ile 40 kilometre uzağında ve yakın geçmişe kadar seyyar askeri birliğin kullanmakta olduğu ,

* Arazi yapısı itibariyle de köylünün kolayca gidemediği ve askerlerin varlığı nedeniyle de gidemedikleri bir yer olduğu,

* Cezaevinde dahi askerlerin gelip kendilerini alacağı korkusunu taşıdıklarını, ailelerine gıda ambargosu uygulandığını ve ailelerinin büyük baskı ile yüz yüze olduğunu,

* Gözaltına alındıkları günden itibaren cezaevinde su ana kadar Yalnızca bir defa beş ile on dakika arasında kapalı görüş yapabildiklerini, gördükleri işkencenin iz ve emarelerinin açık olmasına rağmen belgelenmediğini, mümkünse bu konuda her kim olursa olsun ilgi ve yardımlarını beklediklerini beyan etmişlerdir.

Gözlemlerimiz:

Cezaevi avlusuna girerken iç kapıya kadar bize refakat eden asker, avukat olduğumuzu bilmediğinden kiminle görüşeceğimizi sormasından sonra, "sorguya mı geldiniz?" diye sordu.

Mağdur Cafer Aslan'ın bel hizasında bariz fakat iyileşmeye yüz tutmuş yara, omuzlarını kasık ve dik tuttuğu, rahat kullanamadığı, her iki kolunda dirsek hizasında kayış izi olduğu gözlemlendi.

Mirza ASAN'ın bacaklarında on yüzde morluklar, ayağında darbeden mütevellit yara ve bariz sislik gözlemlendi.

Kerim Acar'ın vücudunda genel sislik olduğu gözlemlendi.

Hekim Aslan'ın sol el bas parmağının tırnak üzerinde morluk olduğu, (mağdur beyanına göre kesinlikle elektrik verilmesinden mütevellit olduğu) ve başparmağını kullanamadığı gözlemlendi.

Değerlendirme ve sonuç:

Mağdurların işkence gördükleri konusundaki detaylı anlatımları, mağdurların tamamına ilaçlı tedavi uygulanıyor olması, mağdurların vücutlarında bulunan izlere ilişkin gözlemlerimiz, tüm sanıkların kollukta kendilerine imzalatılan ifadeleri savcılık ve sorguda ret ile birlikte gördükleri işkenceyi Savcı ve hakime anlatmaları,

Bizde mağdurlara işkence yapıldığı kanaatini uyandırmış olup, işkence izleri üzerinden zaman geçmesi ve ilaçlı tedavi nedeniyle azaldığından, en azından mevcut izlerin tespiti ve mağdurların gerek vücutlarındaki arazlar gerekse işkencenin yaratacağı sağlık sorunlarının tedavisi için adli tıbbı/tedavi edici hekimliğe şevki gerektiği,

Hadisenin yetkililerce mutlaka soruşturulması gerektiği kanaatimizi belirtiriz. 06.08.2001.

Av. Abdülbasit Bildirici Av. Şirin Arslan Av. Vahap Ertan